

De provincie Limburg gebruikt cookies om jouw surfervaring op deze website gemakkelijker te maken.

[Meer weten ... \(http://www2.limburg.be/Framework-Intranet/INTRANET-PL/Lokale-besturen-PL-Meta/Lokale-besturen-PL-Meta-Footer-folder/Cookiebeheer.html\)](http://www2.limburg.be/Framework-Intranet/INTRANET-PL/Lokale-besturen-PL-Meta/Lokale-besturen-PL-Meta-Footer-folder/Cookiebeheer.html)

Onder de radar

De ramp van Tessenderlo

Laatst aangepast woensdag, 16 december 2020

De zomer van 1942. De Tweede Wereldoorlog was volop aan de gang maar Tessenderlo en omstreken was nog goed gespaard gebleven. Op 29 april 1942 vond er in Tessenderlo echter een enorme ontploffing plaats. Tot in Antwerpen trilden de ruiten. In eerste instantie dacht men dat het om een Duitse aanval ging. Het was echter de voormalige chemische fabriek "Produits Chimiques de Tessenderloo" die de lucht was ingegaan.

Deze fabriek was, zonder stil te staan bij de mogelijke gevaren, midden in een woongebied gebouwd. De materiële schade maar vooral het menselijke leed was gigantisch. Maar liefst 190 mensen stierven, ongeveer duizend mensen raakten gewond.

De oorzaak van de ramp was snel bekend. In de fabriek was een lading van 200 ton ammoniumnitraat aangekomen, een grondstof om kunstmest te maken. Om de aaneengekoekte massa los te maken, gebruikten arbeiders een mijnschietor om zo met dynamietpatronen het ammoniumnitraat uiteen te krijgen. Bij de tweede poging vloog alles de lucht in.

René Van Thienen zat zo'n 200 meter van de plaats van de ramp. Na de explosie zag hij vanop school dat zijn huis er niet meer stond. "We hadden een voedingswinkel en kolenhandel. Thuis aangekomen vond ik in het kolenmagazijn mijn oudere broer. Hij leefde nog, maar was er erg aan toe. Door de luchtverplaatsing werd hij tegen de muur gekatapulteed. Ik ben bij hem gebleven tot op het laatste moment." Van Thienens moeder raakte lichtgewond, een andere broer verloor een oog. Zijn vader werd weggedragen op een ladder die dienst deed als brancard. Hij was er erg aan toe, maar heeft het overleefd.

"De Duitsers - je moet het zeggen zoals het is - hebben daar veel werk geleverd", zegt Van Thienen.

[Meer info \(https://www.onderderadar.be/\)](https://www.onderderadar.be/)

- [Onder de radar \(http://www2.limburg.be/Framework-Intranet/erfgoedonderderadar\)](http://www2.limburg.be/Framework-Intranet/erfgoedonderderadar)

[Lees de tekstversie \(#\)](#)

BEELD
cirkelvormige radar met draaiende elektromagnetische golven
in de cirkel: de grenzen van de provincie Limburg
rechts en links: oorlogsvliegtuigen en vallende bommen
geluid van elektromagnetische golven

TITEL IN BEELD
"Onder de RADAR"
Tessenderlo
Ramp van Tessenderlo

BEELD
historische luchtfoto van de omgeving van Tessenderlo, met aanduiding van de chemische fabriek
1942 – ontploffing chemische fabriek in een woongebied, veroorzaakt door het losmaken van 200 ton ammoniumnitraat met behulp van dynamiet.
Familie Van Thienen had een voedingswinkel en kolenhandel. Zoon René zat op school toen de ontploffing gebeurde.

BEELD
René Van Thienen, eersterangsgetuige, zit in zijn woonkamer.

RENE VAN THIENEN VERTELT
Ik zat in de klas, ja ... Naast mij zat een jongen uit Vorst, op dezelfde bank. Het was een bank voor twee, zogezegd. Die is er gelukkig met een paar schrammen vanaf gekomen. Hij was minder zwaargewetst dan ik. Ik was redelijk groot. Toen riep de broeder, die les gaf: "Blijven liggen, want er komen er nog ..."

BEELD
historische foto's van het vernielde klaslokaal na de ontploffing

RENE VAN THIENEN VERTELT
Hij was van mening dat er een bom op het gebouw, op de school gevallen was. Maar dat was niet waar. Dat was in de fabriek, eigenlijk ... Dat kwam niet door een bom ...

BEELD
kopie van het persartikel uit Het Belang van Limburg/Plus; titel: "75 jaar geleden ontplofte de fabriek in Tessenderlo; 190 doden; 1.000 gewonden

BEELD

historische foto's van de chemische fabriek in Tessenderlo, vóór en nà de ontploffing

RENE VAN THIENEN VERTELT

Hoe is die ontploffing tot stand gekomen? Er lag daar een product, een grote hoop van veel tonnen, een geweldig grote hoop. Want als ik dan van een hoop spreek, dat was dan iets van 10, 15 meter hoog.

Toen zijn er een paar mensen met een pik, een voorwerp met een scherpe punt, waar je een dikke steen mee kan loskappen, begonnen met dat los te kappen, maar dat vlotte niet ...

BEELD

afbeelding van een pik

RENE VAN THIENEN VERTELT

Maar dat was iemand die in de mijn gewerkt had, een “mijnschieter” noemden ze hem. In de mijn hadden ze iemand nodig om een massa kolen met munitie los te krijgen. Zo kwam die kool los en dan konden ze de kool gemakkelijk opscheppen.

BEELD

historische foto's van de chemische fabriek in Tessenderlo, nà de ontploffing

RENE VAN THIENEN VERTELT

De eerste keer dat hij dat deed, kwam er niets. De tweede keer was het fataal: dat was de ontploffing.

BEELD

historische luchtfoto van de omgeving van Tessenderlo, met aanduiding van de chemische fabriek

RENE VAN THIENEN VERTELT

In de omliggende gemeenten waren zelfs de ruiten gesprongen, de pannen van het dak en zo ... Er zijn er die beweerden dat ze tot in Leuven de ontploffing hadden gehoord.

BEELD

historische foto's van de ontplofte fabriek, de arbeiders en de vernielde huizen in de omgeving

RENE VAN THIENEN VERTELT

En dan die put ... Als je dat wilt zien. Die is misschien 20 meter diep en in de lengte misschien 30 meter. Daar is zelfs grondwater in gekomen, dat was precies een vijver.

BEELD

historische foto's van de ontplofte fabriek en de krater

BEELD

historische foto's van de woning van René na de ontploffing en na het ruimen van puin

RENE VAN THIENEN VERTELT

Ja, ik lag in het hospitaal, mijn moeder lag in het hospitaal, mijn vader lag in het hospitaal en de rest ...

BEELD

historische foto's van de familie Van Thienen in het “hospitaal”

RENE VAN THIENEN VERTELT

Twee broers zijn gestorven.

BEELD

gedachtenisprentje van de twee overleden broers van René met de tekst “Tot vroom aandenken van zaliger Louis Van Thienen en August Van Thienen”

RENE VAN THIENEN VERTELT

Eén broer, die twee jaar jonger was als ik, die was ook in de vakschool. Hij zat op een hoger gelegen plaats. Die zijn denkelijk naar beneden gestort. Ik veronderstel dat dat bij mij in de klas is geweest ... omdat het hoogste gedeelte van het gebouw het ergste was getroffen. Daar was het dak volledig weg.

BEELD

kopie van het persartikel met foto uit Het Belang van Limburg

BEELD

historische foto's van het vernielde schoolgebouw

RENE VAN THIENEN VERTELT

Dat was één van mijn broers. Mijn andere broer is in het magazijn, het kolenmagazijn, dood gebleven ... ik heb hem nog in mijn armen gehad ...

BEELD

kopie van het persartikel met foto uit Het Belang van Limburg; titel: “Mijn broer is in mijn armen gestorven”

RENE VAN THIENEN VERTELT

Dat waren er twee ... en dan had ik nog een familielid, een kozijn uit Hulst, die is dan in de schrijnwerkerij gebleven ...

BEELD

historische foto's van de vernielde klaslokalen

TEKST IN BEELD

met dank aan

René Van Thienen

Jos Van Thienen

François Vandegehuchte

Focus History

IOED De Merode

www.onderderadar.be (<http://www.onderderadar.be>)

logo provincie Limburg